

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ЛОГОТЕРАПІЇ (ЕКЗИСТЕНЦІЙНОГО АНАЛІЗУ В. Е.ФРАНКЛА)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма Клінічна та реабілітаційна психологія

Спеціалізація (за наявності)

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні і поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри загальної психології
Протокол № 2 від “09.10.2023 р.”

Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Основи доготерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла)
Викладачі	Москалець В. П., Карп'юк Ю. Я.
Контактний телефон викладача	0991901204 – В. Москалець. 0509112701 – Ю. Карп'юк
E-mail викладача	bober.if@gmail.com – В. Москалець. yuliakarpyk@pnu.edu.ua – Ю. Карп'юк
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Згідно з розкладом

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні й методичні засади екзистенційного аналізу (логотерапії). *Особливістю* логотерапії як одного з напрямів психотерапії є: основний об'єкт – ноогенні неврози; головний метод – маєвтика (сократичний діалог); екзистенційно-аксіологічний спосіб (парадигма) вирішення проблем – пошук саногенних ціннісних орієнтацій і смислу життя пацієнта/клієнта.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування професійних компетентностей, пов'язаних з наданням логотерапевтичної (екзистенційно-аналітичної) психологічної допомоги.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є формування розуміння та здатності вирішувати складні проблеми, завдання й задачі логотерапевтичного (екзистенційно-аналітичного) характеру в процесі професійної діяльності, що передбачає формування компетентностей, які забезпечують такі здатності:

- застосовувати знання з екзистенційного аналізу (логотерапії) у практичних ситуаціях;
- проводити екзистенційно-аналітичні дослідження на належному теоретичному рівні;
- генерувати нові ідеї (креативність);
- виявляти, ставити і вирішувати екзистенційно-психологічні проблеми;
- діяти на основі гуманістичних морально-етичних міркувань (мотивів);
- розробляти екзистенційно-психологічні проекти та керувати ними;
- надавати консультаційно-психологічну, психокорекційну, психотерапевтичну допомогу на гуманістично-психологічних науково-теоретичних засадах;
- приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, зокрема в екстремальних і кризових, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності: У системній взаємодії з іншими навчальними дисциплінами освітньої програми «Клінічна і реабілітаційна психологія» (далі – ОП) формувати й розвивати такі загальні компетентності (далі – ЗК), фахові компетентності (далі – ФК), досягати таких програмних результатів (далі – ПР):

Базову професійну компетентність психолога: Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності в галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК4. Уміння виявляти, ставити і вирішувати психологічні проблеми.

ЗК5. Здатність цінувати й поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК6. Здатність діяти на основі морально-етичних міркувань (мотивів).

ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК9. Здатність мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та/або практики.

ФК2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

ФК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

ФК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

ФК7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

ФК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

Програмні результати навчання:

ПР, визначені Стандартом вищої освіти спеціальності 053 Психологія: ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань. ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців. ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання. ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника. ПР11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій. ПР12. Складати та реалізувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор,

тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати в комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитись до осіб, які мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПР16. Знати, розуміти та дотримуватись етичних принципів професійної діяльності психолога. ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

З ОП «Клінічна та реабілітаційна психологія», ОР – магістр: ПР18. Виявляти та диференціювати проблеми збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни		
Вид заняття	Загальна кількість годин	
лекції	12 – очна	6 - заочна
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 – очна	6 - заочна
самостійна робота	60 – очна	78 – заочна

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
3-й	053 Психологія	2-й	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість годин		
	лекції	семінар. заняття	самостійна робота
Тема 1. Логотерапія (екзистенційний аналіз В. Е. Франкла) як напрям психотерапії	2(оч.) 2(заоч.)	2(оч.) 2(заоч.)	6(оч.) 8(заоч.)
Тема 2. Ноогенні неврози – основний об'єкт логотерапії. Сократичний діалог (маєвтика) – головний метод логотерапії. Самотрансценденція.	2(оч.) 2(заоч.)	2(оч.) 2(заоч.)	6(оч.) 8(заоч.)
Тема 3. Цінності творення та цінності переживання у логотерапії	2(оч.)	2(оч.)	8(оч.) 8(заоч.)
Тема 4. Проблема смислу життя людини у екзистенціалізмі.		2(оч.)	8(оч.) 10(заоч.)

«Втеча від Абсурду». Позиція «Всупереч Абсурду»			
Тема 5. Гуманістично-психотерапевтична аргументація віри в Бога («Втечі від Абсурду», «Над-смислу»)	2(оч.)	2 (оч.)	8(оч.) 10 (зао)
Тема 6. Екзистенційний аналіз долі, свободи та відповідальності особистості	2 (оч.) 2 (заоч.)	4 (оч.) 2 (заоч.)	8 (оч.) 10 (зао)
Тема 7. Тема 7. Цінності ставлення у логотерапії	2 (оч.)	2 (оч.)	8 (оч.) 12 (зао)
Тема 8. Логотерапевтичні техніки: парадоксальна інтенція; дерефлексія		2 (оч.)	8 (оч.) 12 (зао)
ЗАГАЛОМ:	12 (оч.) 6 (заоч.)	18 (оч.) 6 (заоч.)	60 (оч.) 78 (зао)

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Основними критеріями оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни (далі – н. д.), є: - своєчасне й у повному обсязі виконання всіх навчальних завдань, передбачених н. д.; - обсяг і глибина знань навчального матеріалу за змістом н. д., які містять рекомендовані літературні джерела; - вміння самостійно аналізувати феномени, що вивчаються, у їх системних взаємозв'язках та розвитку; - розуміння принципів застосування логотерапевтичних методів на практиці; - вміння застосовувати теоретичні екзистенційно-аналітичні положення в процесі науково-дослідної та практичної роботи.</p> <p>Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, де 50 балів відводиться на оцінку усних та письмових відповідей студентів на семінарах (тестування, презентації, виконання самостійної роботи та контрольної роботи) і 50 балів – на оцінку відповідей на екзамені.</p> <p>Поточний та модульний контроль (50 балів). На семінарських заняттях студенти за усну та письмову відповіді, зокрема тестування можуть отримати максимум 5 балів. Студенти здійснюють огляд літератури за ключовими поняттями теми, анують та конспектують першоджерела, оформляють відповіді на питання семінару у вигляді асоціативних малюнків-схем, таблиць, аналізують проблематику логотерапії та дискутують. Усне опитування студентів може бути індивідуальним та фронтальним.</p> <p>Оцінка «відмінно» ставиться за наявність у студента вичерпних і правильних знань основної проблематики курсу. Знання мають бути осмисленими, що виявляється у повноті та адекватності їх пояснення. Здатність виконувати завдання не лише репродуктивно, а й з елементами креативності.</p> <p>Оцінка «добре» ставиться за наявність у студента знань більшості основних питань н. д. Знання адекватні, але розуміння неповне (студент формально відповідає правильно, однак аргументовано пояснити каузальні зв'язки може не завжди).</p> <p>Оцінка «задовільно» ставиться за наявність у студента фрагментарних знань з дисципліни, які він не завжди правильно розуміє і недостатньо повно та аргументовано вербалізує (висловлює).</p> <p>Оцінка «незадовільно» ставиться за відсутність у студента знань головних проблем н. д. або за часткові знання, які він неправильно розуміє і трактує.</p> <p>Самостійна робота (далі – с. р.) поділяється на базову та додаткову. Базова с. р. – це підготовка до аудиторних занять і контрольних заходів. Результати с. р. виявляються в активності й успішності студента на практичних заняттях, в успішному виконанні контрольних робіт, тестових завдань тощо. Базова с. р. включає: опрацювання лекційного матеріалу і рекомендованої літератури; пошук, огляд літератури та електронних джерел; підготовку до всіх форм поточного контролю; систематизацію вивченого матеріалу перед семестровим екзаменом.</p> <p>Додаткова с. р. спрямована на поглиблення й закріплення знань студента,</p>
--	---

розвиток аналітичних навичок з проблематики н. д.. Вона включає: аналіз наукових публікацій; створення термінологічного словника, таблиці, малюнків-схем, мультимедійної презентації і т. ін.

С. р. максимально оцінюється залежно від її виду: конспект понять – 2 бали; оформлення таблиці – 2 бали, малюнка-схеми – 2 бали; самостійне знаходження інтернет-ресурсу, пов'язаного з логотерапією та конспектування його – 2 бали; оформлення результатів дослідницької роботи – 3 бали. Сукупна кількість балів за с. р. – 15 балів.

Конспект с. р. студент здає за 10 днів до тижня КСР (контролю самостійної роботи).

Вимоги до оцінювання с. р.: 2 бали виставляється, якщо завдання здано вчасно і в повному обсязі з дотриманням правил академічної доброчесності. 1 бал – якщо завдання не здано у повному обсязі або невчасно. 0 балів – якщо завдання не здано.

Вимоги до оцінювання дослідницької роботи (далі – д. р.): 3 бали виставляється, якщо завдання актуальне, виконано вчасно і в повному обсязі, відповідає обраній темі та меті, є доступним для аудиторії, використовуються унаочнення, дотримана логічна структура виступу. 2 бали – якщо завдання актуальне, виконано вчасно, але не в повному обсязі, є упущення й помилки; відповідає обраній темі і меті, загалом доступне для аудиторії, але унаочнення не використовуються, логічна структура виступу дотримана загалом. 1 бал – якщо завдання актуальне, виконано вчасно, але не в повному обсязі, є помилки; мало відповідає обраній темі і меті, малодоступне для аудиторії, унаочнення не використовуються, не дотримана логічна структура виступу. 0 балів – якщо завдання не виконано.

Для оперативного опитування студентів на семінарських заняттях використовується тестовий контроль знань. Для цього передбачені завдання: вибір однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих; встановлення правильної відповідності; встановлення логічні пари. Сукупна кількість балів за тест – 5.

Завдання з вибором однієї правильної відповіді передбачають перевірку низки знань, умінь, навичок (знання термінів, процесів тощо, уміння конкретизувати, виокремлювати головне, визначати, причини тощо). Завдання вважається виконаним, якщо студент вказав правильний варіант відповіді. Оцінка – 0,5 бала.

Завдання на встановлення правильної відповідності. Пропонується перелік феноменів, позначених буквами. Їх необхідно розташувати у правильній послідовності. Правильна відповідь – 1 бал.

Завдання на встановлення правильної відповідності (логічні пари). До кожного завдання подано інформацію, позначену цифрами (лівий стовпчик) та буквами (правий стовпчик). Необхідно встановити відповідності між цими двома групами інформації – утворити логічні пари. Кожна правильно визначена логічна пара оцінюється в один бал. Максимальна кількість балів за завдання – 5 балів.

Максимальна оцінка за контрольну роботу (далі – к. р.) – 10 балів, 9-10 б. виставляється, якщо питання к. р. висвітлені уповні, обґрунтовано, наведено переконливі приклади. 8-7 б. – у разі недостатньо глибокого аналізу, наведено лише один приклад, питання висвітлено уповні, але дещо поверхово; 6-5 б. – якщо студент не відповів на одне питання к. р., дав часткові відповіді на решту і не навів жодного прикладу. 4-3 б. – якщо студент не відповів на половину питань, однак дав часткові малозмістовні відповіді на решту; 2-1 б. – якщо студент не відповів на жодне питання або відповів неправильно.

Перед написанням письмової роботи у форматі тестів, к. р. тощо студенти отримують завдання та посилання на навчально-методичну й наукову літературу для самостійної підготовки.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену. На екзамен виносяться питання програми н. д. «Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла». Максимальна кількість балів: 50 за роботу впродовж семестру та 50 – за екзамен. Білет складається з 3 завдань. Перше і друге завдання – теоретичний аналіз питання, третє – прикладного характеру. Екзамен може проводитись онлайн у формі тестів.

	<p>Умови допуску до екзамену: виконання усіх тих завдань н. д., які підлягають контрольному оцінюванню.</p> <p>Пропущені заняття відпрацьовуються протягом місяця або протягом тижня КСР (усно або за допомогою тестів).</p> <p>Самостійна робота (конспект) мають бути здані до завершення змістового модуля. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25. Якщо студент набрав за семестр чи/та за екзамен 24 б. і менше, то він складає екзамен повторно.</p> <p>Форми оцінювання регламентуються згідно з «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)</p> <p>Облік навчальної роботи студентів здійснюється згідно з «Положенням про електронний журнал обліку навчальної роботи здобувачів освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (нова редакція) (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/elektronni_zurnal.pdf)</p> <p>У випадку неатестації здобувачів освіти з н. д. «Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла) студенти мають право на повторне вивчення курсу, що регламентовано Положенням про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/povtorne_vivchennia_nove.pdf).</p> <p>Накопичування балів під час вивчення н. д.</p> <p>Вид навчальної роботи – максимальна кількість балів: <i>Лекції (тестування)</i> – 10. <i>Семінарські заняття</i> – 15. <i>Контрольна робота</i> – 10. <i>Самостійна робота</i> – 15. <i>Екзамен</i> – 50. <i>Разом</i> – 100.</p> <p>Оцінювання здійснюється відповідно до графіку навчального процесу.</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Домашня робота. Виступи на 5, 6, 7, 8, 9. семінарських заняттях – очна форма; на 2, 3, 4, 5, 6 – заочна.</p> <p>1. Реферат про гуманістично-психологічну сутність екзистенційного аналізу (логотерапії)– 15 балів. Друк.</p> <p>2. Розробка розгорнутого плану логотерапевтичної бесіди з ветераном війни, який перебуває у стані екзистенційної кризи, пов'язаної з ПТСР – 10 балів. Друк.</p> <p>3. Розробка розгорнутого плану сократичного діалогу з особою із суїцидальним налаштуванням – 10 балів. Друк.</p> <p>4. Аналітичне обґрунтування логотерапевтичного принципу підходу у психологічній допомозі – 25 балів. Друк.</p> <p>5. Розробка моделі екзистенційно-аналітичної роботи з особами, які зазнали/зазнають насильства в сім'ї – 10 балів. Друк.</p>
Семінарські заняття	<p>Участь у семінарських заняттях (1 бал за 1 заняття). 9 балів – очна форма, 6 балів – заочна.</p> <p>Робота на семінарських заняттях (обговорення питань семінару по 5 балів) – 45 балів – очна форма, 30 балів – заочна</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25. Якщо студент набирає за семестр чи за екзамен 24 б і менше, то він складає екзамен повторно. Оцінювання регламентуються «Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)</p> <p>Додаткові бали. За бажанням студента: виконання індивідуального завдання, участь у брейн-рингу з екзистенційного аналізу тощо.</p>
Підсумковий контроль	<p>Екзамен. Комбінована форма – письмово-усний. Білет містить 3 питання 2 теоретичні і 1 прикладного характеру. Розподіл балів за завдання: 1-ше питання – 20 балів, 2-ге – 15; 3-тє – 15.</p>

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
80–89	B	добре	
70–79	C		
60–69	D	задовільно	
50–59	E		
26–49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи: Перед написанням письмової роботи у форматі тестів, контрольної роботи тощо студенти отримують завдання та посилання на навчально-методичну й наукову літературу для самостійної підготовки. Більш докладно див.: 6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Академічна доброчесність. У випадках запозичених робіт, плагіату, списування студент буде недопущений до здачі підсумкового контролю (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>).

Неприйнятним для студентів Університету є: порушення норм моралі, включно з негідною поведінкою під час занять, зокрема, дії, які перешкоджають навчальному процесу; пропуски занять без поважної причини.

Відвідування занять. Пропуски занять та відпрацювання. Політика курсу передбачає перездачу усіх невиконаних завдань внаслідок пропущених занять без поважних причин. Відпрацювати пропущені заняття студенти зможуть письмово (виконати тести, написати контрольну роботу та ін.) або усно протягом місяця після пропущеного заняття або протягом тижня КСР. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, виконують всі завдання згідно вимог, проходять тестування за темами (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>).

Виконання завдання пізніше встановленого терміну. Роботи повинні бути виконані й представлені у встановлений час, не пізніше ніж за 1 тиждень до завершення вивчення навчального курсу групою. Ті, хто не виконали тести, практичні завдання, завдання самостійної роботи вчасно, повинні їх виконати, однак оцінка при цьому буде знижена відповідно до розроблених критеріїв. У випадку незадовільного виконання завдань, виявів недобропорядної поведінки, академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

Неформальна освіта:

8. Рекомендована література

Базова

1. **Москалець В.**, Карп'юк Ю. Основи логотерапії (екзистенційного аналізу В. Е. Франкла): навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2024. 230 с. – Електронна бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
2. **Москалець В. П.** Смісл життя, свобода і відповідальність персони у логотерапії Віктора Емілія Франкла // Психологія особистості: підручник. Київ: Ліра-К, 2020. С. 317-333.

3. **Попередні** видання цього підручника (2013, 2020 р.р.). Розділ 16.
4. **Франкл В.** Людина в пошуках справжнього сенсу. Психолог у концтаборі / пер. з англ. О. Замойської. Харків; Книжковий клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. 160 с.

Додаткова / допоміжна

1. **Бодріар Ж.** Символічний образ і смерть. Львів; Свічадо, 2004. 376 с.
2. **Глива Є.** Вступ до психотерапії: посібник. Острого-Київ: «Кондор», 2004. 530 с/.
3. **Камю А.** Міф про Сізіфа. Бунтівна людина. Харків: «Фоліо», 420 с.
4. **Мей Р.** Становлення екзистенційної психології // Гуманістичні підходи в західній психології ХХ ст. // Гуманістична психологія: антологія. В 3-х т. / за ред. Р. Трача і Г. Балла. Київ: Пульсари, 2001. Т. I. С. 124-162; 144-151.
5. **Москалець В.** Логотерапевтичний підхід до психотравм злочинної війни росії в Україні // Український психологічний журнал: збірник наукових праць. Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка. №1 (17), 2022. С. 64-83. *Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC). GOOGLE SCHOLAR та ін.*
6. **Москалець В.** «Над-смысл» у логотерапії безнадійності // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 17. Острого: «Острозька академія», 2023. С.141-159. *Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing та ін. DOI: 10.25264/2415-7384 <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>*
7. **Москалець В.** «Над-смысл» у логотерапії горя і мук совісті // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія». Науковий журнал. Випуск 16. Острого: «Острозька академія», 2023. С. 73-83. *Журнал внесений до переліку фахових видань категорії «Б». Журнал проіндексовано у міжнародних наукометричних базах: INDEX COPERNICUS (IC); EBSCO Publishing та ін DOI:10/25264/2415-7384-2023-16-73-83 <https://journals.oa.edu.ua/Psychology/about>.*
8. **Москалець В. П.** Екзистенційно-аналітичний підхід до психотравм злочинної війни московії в Україні // Матеріали I Міжнародної конференції МІ-ВОНІ: перспектива колективної безпеки України (в рамках роботи Ресурсного Центру «Справа Кольберга в Україні для ВПО та учасників війни. WE-THEY: perspective of collective security of Ukraine. 30-31 березня 2023 року. Львів, 2023.
9. **Москалець В. П.** Засади логотерапевтичної психотехнології збереження і відновлення психічного здоров'я та психологічного благополуччя особистості // Методологічні, теоретичні та практичні проблеми психологічної науки. Матеріали II Міжнародної наукової інтернет-конференції. (25 лютого 2020 р., м. Дрогобич) / Редактори-упорядники: М. В. Савчин, А. Р. Зимянський. Дрогобич: «Швидкодрук», 2020. С. 144-151.
10. **Москалець В.,** Рошкевич О. Логотерапевтичний принцип підходу до психологічних проблем ветеранів війни з росією // Актуальні дослідження в сучасній вітчизняній екстремальній та кризовій психології: монографія. Том II / за ред. В. П. Садкового, О. В. Тімченка; НУЦЗУ. Харків: ФОП Панов А. М., 2022. 436 с. С. 90-108. ©
11. **Москалець В.** Смысл життя, свобода та відповідальність особистості у вченні Віктора Еміля Франкла // Психологія особистості: науковий теоретико-методологічний і прикладний психологічний журнал. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 2011. №1. С. 86-99.
12. **Охорона** психічного здоров'я в умовах війни: у 2 т. / пер. з англ. Т. Семігіна, І. Павленко, Є. Овсяннікова, О. Тесленко. Київ: Наш формат, 2017. Т. 1. 568 с. Т. 2. 558 с.
13. **Психологічна** енциклопедія / Автор-упорядник О. М. Степанов. Київ: «Академвидав», 2006. 424 с.
14. **Сартр Ж.-П.** Буття і ніщо. Київ: Основи, 2001. 854 с.
15. **Сковорода Григорій** Повне зібрання творів. У 2-х т. Київ: «Наукова думка», 1973. Т. 1. С. 77; 80-81; 87; 144-145; 148; 250.Т. 2. С. 137, 213
16. **СковороДАР.** Життя, творчість, спадок: збірка творів / укл. Н. Федорак. Харків: ВД «ШКОЛА», 2022. 416 с. С. 381-408.

17. **Франкл В.** Психотерапія та екзистенціалізм. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.koob.ru>.
18. **Фромм Е.** Мистецтво любові / пер. з англ. В. Кучменко. Київ: Книжковий «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 192 с.
19. **Шанар Б. В.** Сучасний тлумачний психологічний словник. Харків: Прапор, 2007. 640с.
20. **Maslow A.** Motivation and personality. (2nd ed). N. Y.: Harper & Row, 1970. 399 p.
21. **Maslow A. H.** Religion, Values and Peak-Experiences [Електронний ресурс] / Abraham H. Maslow. – Режим доступу: www.bahaistudies/net/asma/peak-experiences.pdf.
22. **Moskalets Viktor**, Khrusch Olena ets. Environmental and Psychological Effects of Russian War in Ukraine // Grassroots Journal of Natural Resources. Vol.6. No.1. (Apr. 2023) ISSN: 2581-6853 CODEN: GJNRA9 / Published by The Grassroots Institute Website: <https://grassrootsjournals.org/ginr/> / Main Indexing: *WEB of SCIENCE*, p. 37-84. DOI:<https://doi.org/10/33002/nr/2581.6853.060103>
23. **Moskalets Viktor**, Mateiko Natalija ets. Psychological Complications During Military Operations in Ukraine: Neurobiological Effects // BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience / Psychology. Vol. 14 No. 2 (2023) DOI <https://doi.org/10.18662/brain14.2441>. Main Indexing: *WEB of SCIENCE*. DOI:<https://doi.org/10.18662/brain/14.2/441/>
24. **Frankl V.** The unheard Cry for Meaning. N. Y.: Simon and Schuster, 1078.
25. **Frankl V.** The Will to Meaning. N. Y.: Plume, 1969.

Викладачі: професор В. Москалець, завідувач кафедри загальної психології, доцент Ю. Карп'юк, доцент кафедри загальної психології.